

UCHWAŁA NR ... / ... / 26
RADY GMINY WOJCIECHÓW
z dnia 2026 r.

w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności oraz trybu pobierania opłat za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz usługi sąsiedzkie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, ze zm.) oraz art. 50 ust. 6, 6a i 6b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, ze zm.), Rada Gminy Wojciechów uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała określa:

- 1) szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze świadczone w formie usług sąsiedzkich oraz wymiar i zakres usług sąsiedzkich;
- 3) sposób rozliczania wykonywania usług sąsiedzkich oraz rozszerzenie katalogu osób, którym mogą zostać przyznane usługi sąsiedzkie;
- 4) szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat za usługi, o których mowa w pkt 1–3, oraz tryb pobierania tych opłat.

§ 2. 1. Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznaje się osobom, o których mowa w art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (dalej: „ustawa”).

2. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich (dalej: „usługi sąsiedzkie”) stanowią formę usług opiekuńczych, o której mowa w art. 50 ust. 1a ustawy, świadczoną z zachowaniem warunków określonych w niniejszej uchwale.

§ 3. 1. Odpłatność za usługi opiekuńcze, w tym za usługi sąsiedzkie, oraz za specjalistyczne usługi opiekuńcze uzależnia się od dochodu osoby samotnie gospodarującej albo dochodu na osobę w rodzinie, ustalanego w odniesieniu do odpowiedniego kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy.

2. Wysokość odpłatności ustala się jako procent kosztu jednej godziny usługi, o którym mowa w § 4, w następującej wysokości:

- 1) do 200% kryterium dochodowego – 0% (nieodpłatnie);
- 2) powyżej 200% do 250% – 20% (odpłatności);
- 3) powyżej 250% do 300% – 30% (odpłatności);
- 4) powyżej 300% do 350% – 40% (odpłatności);
- 5) powyżej 350% do 400% – 50% (odpłatności);
- 6) powyżej 400% do 450% – 60% (odpłatności);
- 7) powyżej 450% do 500% – 70% (odpłatności);
- 8) powyżej 500% do 550% – 80% (odpłatności);
- 9) powyżej 550% do 600% – 90% (odpłatności);
- 10) powyżej 600% – 100% (odpłatności).

§ 4. 1. Koszt 1 godziny usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich, ustala się w wysokości minimalnej stawki godzinowej obowiązującej w dniu wykonania usługi, ustalonej na podstawie przepisów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej.

2. Koszt 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych ustala się w wysokości dwukrotności minimalnej stawki godzinowej, o której mowa w ust. 1, obowiązującej w dniu wykonania usługi.

3. Jeżeli w danym miesiącu nastąpi zmiana minimalnej stawki godzinowej, odpłatność za usługi wykonane w tym miesiącu ustala się z uwzględnieniem stawki obowiązującej w dniu wykonania danej usługi.

§ 5. Odpłatność za usługi stanowi iloczyn:

- 1) liczby godzin usług faktycznie wykonanych w danym miesiącu;
- 2) kosztu 1 godziny ustalonego zgodnie z § 4 ust. 1 albo 2;
- 3) procentowej wysokości odpłatności wynikającej z § 3.

§ 6. 1. Opłaty za usługi opiekuńcze, w tym za usługi sąsiedzkie, oraz za specjalistyczne usługi opiekuńcze wnosi się miesięcznie z dołu, do ostatniego roboczego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonano usługę.

2. Opłatę wnosi się na rachunek bankowy Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojciechowie.

§ 7. Zwalnia się w całości z ponoszenia odpłatności za usługi, o których mowa w § 3, osoby, które ukończyły 75. rok życia.

§ 8. Osoba samotnie gospodarująca lub osoba w rodzinie może być zwolniona częściowo lub całkowicie z ponoszenia odpłatności za usługi, o których mowa w § 3, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- 1) konieczność ponoszenia opłat za więcej niż jeden rodzaj usług;
- 2) korzystanie z usług przez więcej niż jedną osobę w rodzinie;
- 3) posiadanie na utrzymaniu dwojga lub więcej małoletnich dzieci;
- 4) konieczność zapewnienia usług w wysokim wymiarze, skutkująca ustaleniem odpłatności, która uniemożliwiałaby zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych;
- 5) konieczność ponoszenia niezbędnych wydatków mieszkaniowych, które łącznie z odpłatnością za usługi uniemożliwiałaby zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych;
- 6) konieczność ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodku wsparcia, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub leczniczo-rehabilitacyjnej;
- 7) konieczność ponoszenia niezbędnych wydatków na artykuły higieniczne, pielęgnacyjne, leki i leczenie (w tym rehabilitację) oraz stosowanie zalecanej diety;
- 8) wystąpienie zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej, które spowodowały straty;
- 9) występowanie długotrwałej choroby, niepełnosprawności lub bezrobocia, wpływających na możliwość ponoszenia odpłatności za usługi przez osobę korzystającą z usług.

§ 9. Rozszerza się katalog osób, o których mowa w art. 50 ust. 1 i 2 ustawy, o osoby, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

§ 10. 1. Usługi sąsiedzkie mogą być przyznane, jeżeli zakres wsparcia odpowiada czynnościom, o których mowa w § 11, i nie wymaga wykonywania czynności medycznych ani specjalistycznej wiedzy.

2. Usługi, o których mowa w ust. 1, mogą być świadczone jako uzupełnienie wsparcia zapewnianego przez osoby, o których mowa w § 9, lub w okresach, w których wsparcie to nie może być skutecznie zapewnione.
3. Usługi sąsiedzkie mogą być świadczone 7 dni w tygodniu w wymiarze nieprzekraczającym 6 godzin dziennie.

§ 11. Ustala się następujący zakres usług sąsiedzkich:

- 1) przygotowanie i podawanie posiłków;
- 2) utrzymanie czystości w pomieszczeniach użytkowanych przez osobę korzystającą z pomocy, utrzymanie w czystości naczyń stołowych, kuchennych i innych sprzętów gospodarstwa domowego, dbanie o higienę żywności;
- 3) udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach służących utrzymaniu higieny osobistej;
- 4) ogrzewanie domu;
- 5) przypominanie o przyjmowaniu leków oraz pomoc w przygotowaniu leków do przyjęcia w sposób niewymagający czynności medycznych;
- 6) wychodzenie na spacer;
- 7) robienie zakupów;
- 8) pomoc w utrzymywaniu kontaktów ze służbą zdrowia;
- 9) pomoc w utrzymywaniu kontaktów z rodziną;
- 10) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.

§ 12. 1. Usługi sąsiedzkie rozlicza się na podstawie ewidencji czasu wykonywania usług.

2. Ewidencja, o której mowa w ust. 1, zawiera co najmniej wykaz dni, w których były świadczone usługi sąsiedzkie, wraz z liczbą godzin usług faktycznie wykonanych w poszczególnych dniach.
3. Ewidencja, o której mowa w ust. 1, stanowi podstawę do rozliczenia wykonywania usług sąsiedzkich.

§ 13. Traci moc uchwała Nr II/14/24 Rady Gminy Wojciechów z dnia 29 maja 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług, a także w sprawie rozszerzenia katalogu osób, którym mogą być przyznane usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2024 r., poz. 3403).

§ 14. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wojciechów.

§ 15. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego i wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2026 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY GMINY

Sławomir Chudzik

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Rada Gminy określa w drodze uchwały szczegółowe warunki przyznawania oraz odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi), a także szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz tryb ich pobierania. Ponadto, w przypadku organizowania usług sąsiedzkich, art. 50 ust. 6a ustawy zobowiązuje Radę Gminy do określenia szczegółowych warunków przyznawania tych usług, ich wymiaru i zakresu oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług. Art. 50 ust. 6b ustawy przewiduje możliwość rozszerzenia katalogu osób, którym mogą być przyznane usługi sąsiedzkie.

Przedstawiona uchwała:

- określa zasady odpłatności za usługi opiekuńcze (w tym usługi sąsiedzkie) oraz za specjalistyczne usługi opiekuńcze w oparciu o dochód osoby samotnie gospodarującej albo dochód na osobę w rodzinie, odnoszony do kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej;
- ustala progi odpłatności wyrażone procentowo oraz sposób obliczania odpłatności jako iloczyn liczby godzin usług faktycznie wykonanych w danym miesiącu, kosztu jednej godziny usługi oraz procentowej wysokości odpłatności;
- określa koszt 1 godziny usług opiekuńczych (w tym usług sąsiedzkich) na poziomie minimalnej stawki godzinowej obowiązującej w dniu wykonania usługi oraz koszt 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych na poziomie dwukrotności tej stawki, co pozwala na automatyczne dostosowanie kosztu do zmian przepisów w zakresie minimalnej stawki godzinowej bez konieczności częstych nowelizacji uchwały;
- określa tryb wnoszenia opłat (miesięcznie z dołu) oraz wskazuje rachunek bankowy Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojciechowie jako formę poboru należności;
- wprowadza zwolnienie całkowite z odpłatności dla osób, które ukończyły 75. rok życia, oraz wskazuje przesłanki umożliwiające częściowe albo całkowite zwolnienie z odpłatności w indywidualnych przypadkach;
- w odniesieniu do usług sąsiedzkich: rozszerza katalog osób uprawnionych, określa szczegółowe warunki ich przyznawania, maksymalny wymiar świadczenia (do 6 godzin dziennie, 7 dni w tygodniu), zakres czynności wykonywanych w ramach usług oraz sposób rozliczania ich wykonania na podstawie ewidencji czasu wykonywania usług;
- uchyla dotychczas obowiązującą uchwałę w tym zakresie, zapewniając spójność lokalnych regulacji i jednolite zasady przyznawania oraz odpłatności.

Wejście w życie uchwały przewidziano na dzień 1 lipca 2026 r. Takie rozwiązanie zapewnia odpowiednie vacatio legis oraz umożliwia przygotowanie organizacyjne do realizacji uchwały.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.